

نام و نام خانوادگی:

با سمه تعالی
اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد
دبیرستان فرزئگان دوره دوم بجنورد
امتحان پایانی نوبت اول - کلیه رشته ها

کلاس:

نام درس: فارسی ۱

صفحه اول

تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۱۰/۲۳
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه
تعداد صفحه: ۳
طراح: فاطمه محمدنیا

د انشی که تو را اصلاح نکند گمراهی است. امام علی (ع)

ردیف	سوال	بارم
الف	قلمرو زبانی (۵/۷ نمره)	
۱	معنی درست واژه های « مسلخ - غارب - طمانینه - سودا » در کدام گزینه آمده است؟ (۱) ذبح کردن- فرورفتگی اندام- آرامش- اندیشه (۲) کیسه کش حمام- میان دو کتف- قرار- منفعت (۳) رختکن حمام- فرورفتگی اندام- قرار- هوس (۴) رختکن حمام- میان دو کتف- آرامش- عشق	۰/۲۵
۲	در کدام گزینه غلط املایی بیشتری وجود دارد؟ (۱) رقعہ ای نوشتم و عذری خواستم و قرض من دو چیز بود: یکی بی نوایی، دویم گفتم همانا او را تصور شود که مرا در فضل مرتبه ای است زیادت. (۲) زندگی مرفقی نداشتند، پیرمرد شندرغاذی از وزارت فرهنگ می گرفت. (۳) معلم که از مخمسه رسته بود به خون سردی گفت: در علف است حیوان باید بچرد. (۴) ماهی را از قعر آب به فراز می آرد و مرغ را از اوج هوا به حظیض می کشد	۰/۲۵
۳	کدام گزینه معادل معنایی واژه « دانش » می باشد؟ الف- از فضل و رحمت کردگار نا امید نباید شد. ب- الهی فضل خود را یار ما کن ج- هم اهل فضل بود در شعر و ادب.	۰/۲۵
۴	گزینه درست املایی را انتخاب کنید. الف- به می دل کن که این جهان خراب / بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت. (عمارت - امارت) ب- تا تو اخلاصم دگر شد بس که دیدم عهد / من که در آتش نگردانم عیار خویش را. (نغز - نقض)	۰/۱۵
۵	در بیت « غافلی از حال دل ترسم که این ویرانه را دیگران بی صاحب انگارند و تعمیرش کنند » الف) چند جمله وجود دارد؟ ب) آخرین جمله بیت چند جزئی است؟ نقش هر یک از واژه های آن را بنویسید.	۱/۲۵
۶	تعداد «واو» ربط در کدام گزینه کمتر است؟ (۱) بیابان است و شب تاریک و ما گمراه و منزل دور / دلیلی نیست غیر از تو خداوند رهی بنما (۲) زلف او دام است و خالش دانه آن دام و من / بر امید دانه ای افتاده ام در دام دوست (۳) مرد سودایت نبودم ، کردم و دیدم زیان / وین زمان سودی نمی دارد پشیمانی مرا (۴) دهد بستاند و عاری ندارد / به جز داد و ستد کاری ندارد	۰/۱۵
۷	در بین واژگان زیر کدام واژه دو تلفظی نیست؟ الف- مستمند ب- استوار ج- زورمند د- دودمان	۰/۲۵
۸	در کدام گزینه جهش ضمیر دیده می شود؟ نقش دستوری ضمیر پیوسته در هر دو گزینه را بنویسید. الف- ای بی نشان محض نشان از که جویمت ب- گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت	۰/۷۵
۹	نوع «را» در کدام گزینه متفاوت است؟ نوع آن را بنویسید. الف- به پیام آشنایی بنوازد آشنا را ب- قیاس کند مرا اهلیت چیست؟ ج- همه کس را به سزا حق شناس باشد د- یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود	۰/۱۵
۱۰	در بیت «سَر و زَر و دِل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد» قسمت حذف شده و نوع حذف را بنویسید.	۰/۱۵

<p>۰/۱۵ ۰/۱۷۵ ۰/۲۵</p>	<p>با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. ۱- همت بلند دار که نزد خدا و خلق باشد به قدر همت تو اعتبار تو ۲- بر در بخت بد فرود آید هر که گیرد عنان مرکبش از الف-نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. ب-در ابیات فوق مطابق با الگوی زیر یک گروه اسمی معرفی کنید. (هسته + مضاف الیه + صفت) ج- نوع حرف « واو » در بیت اول را بنویسید.</p>	<p>۱۱</p>
<p>۰/۱۵ ۰/۱۵</p>	<p>با توجه به بیت « یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسد به گوش... » الف - بیت را بر اساس ترتیب اجزای جمله مرتب کنید. ب-در بیت یک « ترکیب وصفی » و یک « ترکیب اضافی » بیابید.</p>	<p>۱۲</p>
<p>۰/۱۵ ۰/۱۷۵</p>	<p>قلمرو فکری (۸/۵نمره) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید الف- چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد. ب- گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار سر رشته را تا نگه دارد ج- تا عالمیان بدانند هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.</p>	<p>ب ۱۴</p>
<p>۰/۱۷۵ ۰/۱۷۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵</p>	<p>ج- ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد چنانکه در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم. و- خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. ط- ابر زمن حامل سرمایه شد د- زهی گویا ز تو کام و زبانم ی- اندر همه کاری داد از خویشتن بده.</p>	
<p>۰/۱۵ ۰/۱۵</p>	<p>در بیت « بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد » الف- مقصود از « باد » و « چراغدان » چیست؟ ب- معنی فعل « کشت » را در بیت بررسی کنید و بنویسد در ارتباط با شمع کدام شبکه معنایی را دارد؟</p>	<p>۱۵</p>
<p>۰/۱۵</p>	<p>تفاوت معنایی واژه « خیره » را در ابیات زیر بررسی کنید. الف- لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند ب- ای تشنه ، به خیره چند پویی / کاین ره که تو می روی سراب است</p>	<p>۱۶</p>
<p>۱</p>	<p>مفهوم کنایی قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف- خواست کزان ورطه قدم درکشد. ب- بی خویشتمم کردی بوی گل و ریحان ها ج- معلم صورتک به رو نداشت. د- که علم کند به عالم شهدای کربلا را</p>	<p>۱۷</p>
<p>۰/۱۵</p>	<p>مفهوم بیت « نمی دانم ، نمی دانم ، الهی / تو دانی و تو دانی آنچه خواهی » بیانگر چیست؟</p>	<p>۱۸</p>
<p>۰/۱۵</p>	<p>در عبارت « آه ای مرگ تو معیار! مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت که مردنی چنان غبطه بزرگ زندگانی شد.» شاعر چگونه مرگی را غبطه بزرگ زندگانی می داند؟</p>	<p>۱۹</p>
<p>۰/۱۵</p>	<p>در عبارت « بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی » به چه امری توصیه می کند؟</p>	<p>۲۰</p>

۰/۷۵	<p>هر یک از گزینه های ۱ تا ۳ با کدام یک از موارد نظم و نثر داده شده تناسب دارد؟</p> <p>۱- الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ ۲- صورت زیبایی ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار</p> <p>۳- تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش</p> <p>الف- ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد</p> <p>ب- حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش</p> <p>ج- نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد؟</p>	۲۱
۰/۷۵	<p>قلمرو ادبی (۴نمره)</p> <p>هر یک از قسمت های مشخص شده معرف چه آرایه ای است ؟</p> <p>الف- <u>علی ای همای رحمت</u> تو چه آیتی خدا را</p> <p>ب- بعد از آن حال <u>دنیاوی</u> ما نیک شده بود.</p> <p>ج- و صداقت <u>شیرین ترین لبخند</u> بر لبان اراده توست</p>	۲۲
۰/۷۵	<p>در بیت « گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید ...»</p> <p>الف- کدام واژه در بیت معرف آرایه « ایهام » می باشد؟ معانی آن را بنویسید.</p> <p>ب- مفهوم کلی بیت کدام آرایه را در ذهن تداعی می کند؟</p>	۲۳
۰/۵	<p>در کدام گزینه آرایه ادبی سجع دیده می شود؟ واژگان سجع را مشخص کنید.</p> <p>الف- نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو</p> <p>ب- هم فرقت بود و هم وصلت</p>	۲۴
۰/۵	<p>در مصراع « بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم » هر یک از واژه های مشخص شده کدامیک از طرفین تشبیه هستند؟</p>	۲۵
۰/۵	<p>آرایه بارز و مشترک در دو بیت زیر کدام است؟ آن را توضیح دهید</p> <p>الف- خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده / کاندر خاک می جویند ایام جوانی را</p> <p>ب- بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی</p>	۲۶
۰/۵	<p>در کدام بیت استعاره بیشتری وجود دارد و وجود دارد؟</p> <p>الف - ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع</p> <p>ب - باغ سلام می کند سرو قیام می کند</p> <p>این گرگی شبان شما نیز بگذرد</p> <p>سبزه پیاده می رود غنچه سوار می رسد</p>	۲۷
۰/۱۵	<p>کتاب « اتاق آبی » اثر کیست؟ نوع ادبی این کتاب چیست؟</p>	۲۸
۲۰	<p>جمع کل</p>	

پیروز و سربلند باشید